

TARTU ÜLIKOOL

TERVISEKASSA

Äge hingamisteede infektsioon

Eesti patsiendijuhend

PJ-B/88.1-2026

Trükise koostamist on rahastanud Tervisekassa. Tasuta jagamiseks. Materjali reprodutseerimine levitamise eesmärgil ei ole ilma Tervisekassa nõusolekuta lubatud.

©Tervisekassa 2026

Liivalaia tn 36, 10132 Tallinn

www.ravijuhend.ee, www.tervisekassa.ee

info@tervisekassa.ee

ISBN 978-9916-747-73-5

ISBN 978-9916-747-74-2 (pdf)

Soovituslik viitamine: Äge hingamisteede infektsioon.
Patsiendijuhend PJ-B/88.1-2026. Tervisekassa. 2026

Sisukord

Mida kasutada koduseks raviks?	4
Täiskasvanud	5
Lapsed	6
Millal pöörduda perearstile või helistada perearsti nõuandelefonil 1220?	7
Millal pöörduda EMO-sse?	8
Kuidas hingamisteede infektsioone ennetada?	8
Kasutatud materjalid	9

Hingamisteede infektsioone põhjustavad enamasti erinevad viirused. Viirushaigused on isemööduvad, taanduvad aja jooksul ja ei vaja antibiootikumravi.

Sagedasemad haigustunnused on:

- ninakinnisus
- nohu (selge, vesise või mädase sekreedi eritus ninast)
- kurguvalu
- köha
- palavik
- väsimus
- isutus
- lihasvalu
- peavalu

Ära võta antibiootikume¹, kui arst pole neid vajalikuks pidanud!

Mida kasutada koduseks raviks?

- Jää lasteaiast/koolist/töölt koju ja väldi kontakti teiste inimestega.
- Tuuluta tube.
- Puhka ja tarbi rohkelt vedelikke.

¹ Antibiootikumid on ravimid, mida kasutatakse bakterite põhjustatud haiguste raviks. Need ei toimi viiruste põhjustatud haiguste (nt gripp ja külmetushaigused) korral.

- Ninakinnisuse ja/või nohu korral loputa nina soolalahusega (füsioloogiline lahus või apteegis müügil olevad hüpertoonilise soolalahuse ninaspreid).
- Nina limaskesta turse alandamiseks võid kasutada apteegis müüdavaid ravimeid (nt turset alandavad ninaspreid või tabletid).
- Kurguvalu leevendamiseks võid kasutada apteegis müüdavaid kurku pihustatavaid preparaate ja imemistablette.
- Köha leevendamiseks tee inhalatsioone (ravimi või auru sissehingamine), kasutades füsioloogilist lahust (NaCl 0,9%).
  - Üle 12 kuu vanustel lastel ja täiskasvanutel võib köha leevendamiseks kasutada lisaks leebeid rahvameditsiini vahendeid (nt ravimtaimede baasil tehtud köhasiirup, ravimtee, mesi).
- Valu (nt peavalu, kõrvavalu) ja/või palaviku korral kasuta vajadusel ravimeid (paratsetamool, ibuprofeen).
  - Ravimi toime algab tavaliselt 30–60 minuti jooksul.
  - Kui palavik või valu ei leevene, järgi ravimi infolehel toodud annustamissoovitusi; ära ületa maksimaalset ööpäevast annust.
  - Ravimeid võib kasutada seni, kuni sümptomid püsivad.

TÄISKASVANUD

Ühekordne annus	Sagedus	Maksimaalne ööpäevane annus
Paratsetamool		
500–1000 mg	4–6 tunni tagant	4000 mg

Ühekordne annus	Sagedus	Maksimaalne ööpäevane annus
Ibuprofeen		
200–400 mg	4–6 tunni tagant	1200 mg

LAPSED

Paratsetamooli ühekordne annus on 10–15 mg/kg, maksimaalne koguan-
nusus ööpäevas on 60 mg/kg.

Lapse kehakaal	Ühekordne annus	Sagedus	Maksimaalne ööpäevane annus
Paratsetamool			
3–5 kg (0–3-kuused imikud)	40 mg	4–6 tunni tagant	200 mg
5,5–8 kg (4–11-kuused imikud)	80 mg	4–6 tunni tagant	300 mg
8,5–10,5 kg (1–2-aastased imikud/ lapsed)	120 mg	4–6 tunni tagant	500 mg
11–16 kg (2–3-aastased lapsed)	160 mg	4–6 tunni tagant	600 mg
16,5–21,5 kg (4–5-aastased lapsed)	240 mg	4–6 tunni tagant	1000 mg
22–27 kg (6–8-aastased lapsed)	320 mg	4–6 tunni tagant	1200 mg
27,5–32 kg (9–10-aastased lapsed)	400 mg	4–6 tunni tagant	1500 mg
32,5–40 kg (11–12-aastased lapsed)	480 mg	4–6 tunni tagant	2000 mg
> 40 kg (> 12 aastased lapsed)	500 mg	4–6 tunni tagant	3000 mg

LAPSED

Ibuprofeeni ühekordne annus on 7–10 mg/kg. Maksimaalne lubatud koguanus ööpäevas on 30 mg/kg.

Lapse kehakaal	Ühekordne annus	Sagedus	Maksimaalne ööpäevane annus
Ibuprofeen			
5–6 kg (6–8-kuused imikud)	50 mg	6–8 tunni tagant	150 mg
7–9 kg (9–12-kuused imikud)	50 mg	6–8 tunni tagant	200 mg
10–15 kg (1–3-aastased imikud/ lapsed)	100 mg	6–8 tunni tagant	300 mg
16–20 kg (4–6-aastased lapsed)	150 mg	6–8 tunni tagant	450 mg
21–29 kg (7–9-aastased lapsed)	200 mg	6–8 tunni tagant	600 mg
30–40 kg (10–12 aastased lapsed)	300 mg	6–8 tunni tagant	900 mg
> 40 kg (> 12 aastased lapsed)	400 mg	6–8 tunni tagant	1200 mg

Apteegi käsimüügis pakutavad nohu ja kurguvalu ravimid leevendavad haigustunnuseid, kuid ei kiirenda haigusest paranemist.

Millal pöörduda perearstile või helistada perearsti nõuandetelefonil 1220?

- Palavik on püsinud üle kolme päeva $\geq 38,5$ °C.
- Nohu või ninakinnisus on kestnud kauem kui 10 päeva.
- Krooniline haigus ägeneb ägeda infektsioonhaiguse foonil.

Millal pöörduda EMO-sse?

- Püsiv $\geq 38,5$ °C palavik ei allu palavikualandajatele.
- Alla 3-kuusel lapsel on palavik > 38 °C.
- Väikelaps keeldub joogist, urineerib vähe (≤ 3 korda viimase 24 tunni jooksul).
- Esineb hingeldus, õhupuudus, hingamisraskus vilistava väljahingamisega.
- Esineb üldseisundi häire (nt suur nõrkus/jõuetus või loidus, minestamine, letargia) sõltumata palaviku kestusest.

Kuidas hingamisteede infektsioone ennetada?

- Välti kokkupuudet viirushaiguse haigustunnus(t)ega inimesega.
- Tuuluta tube.
- Pese käsi.
- Vaksineeri ennast gripi vastu (vanusest ≥ 6 kuud).
- Kui kuulud riskirühma², vaksineeri ennast COVID-19 ja pneumokokknakkuse vastu.
- Kui kuulud riskirühma², kaalu vaksineerimist respiratoor-süntsüüaalviiruse (RSV) vastu.

² Kontrolli oma riskirühma kuulumist terviseportaalist või Tervisekassa kodulehelt (<https://tervisekassa.ee/inimesele/haiguste-ennetus/vaksineerimine>); lisainfo saad oma perearstikeskusest.

Kasutatud materjalid

1. Centers for Disease Control and Prevention. Manage Common Cold. CDC; 2024. Kättesaadav: <https://www.cdc.gov/common-cold/treatment/index.html>
2. Eesti Perearstide Selts, Eesti Erakorralise Meditsiini Arstide Selts. Perearst vs EMO (laps). EPS; 2025.
3. Eesti Perearstide Selts, Eesti Erakorralise Meditsiini Arstide Selts. Perearst vs EMO (täiskasvanud). EPS; 2025.
4. Eesti Perearstide Selts, Tervisekassa, Sotsiaalministeerium. Kodused ravivõtted viirushaiguste leevendamiseks. Eesti Perearstide Selts; 2023. Kättesaadav: [Kodused ravivõtted viirushaiguste leevendamiseks | Tervisekassa](#)
5. Eesti Proviisorapteekide Liit, Eesti Perearstide Selts, Ravimiamet. Soovitused lastel palaviku alandamiseks ja valu raviks. Ravimiamet; 2022. Kättesaadav: [EPALi, EPSi ja Ravimiameti soovitused lastel palaviku alandamiseks ja valu raviks | Ravimiamet](#)
6. Medscape. Pediatric Acetaminophen Dosing. Medscape; 2024. Kättesaadav: [Pediatric Acetaminophen Dosing: Pediatric Acetaminophen Dosing](#)
7. Oduwole O, Udoh EE, Oyo-Ita A, Meremikwu MM. Honey for acute cough in children. Cochrane Database Syst Rev. 2018;4(4):CD007094.
8. Pappas DE. Patient education: The common cold in children (Beyond the Basics). UpToDate; 2024. Kättesaadav: https://www.uptodate.com/contents/the-common-cold-in-children-beyond-the-basics?topicRef=4014&source=see_link
9. www.vaktsineeri.ee

